

Reviji, i predstavili je slovačkoj publici kao najbolju suvremenu hrvatsku književnicu. Kada je prije dvije godine vodstvo »Hrvatskog ženskog lista« preuzela Sida Košutić, jedna od urednica »Živene«, gospođa Anna *Škultety*, potaknuta serioznim sadržajem hrvatskoga ženskog mjesečnika, upravela je njegovoj urednici pismo, u kojem je među ostalim navela, kako Slovakinje, okupljene oko »Živene«, zajednički čitaju »Hrvatski ženski List« i po njemu zaključuju, da je kultura hrvatske žene visoka.

U prošlom, tridesetom godištu »Živene« izišle su u prijevodu novele hrvatskih književnica Zdenke *Marković*, Mare *Schwel* i Katice *Bošnjak*. Osim toga, R. *Hybka* opisala je svoje dojmove s puta po Hrvatskoj, pa je među ostalim napisala, da je u Hrvatskoj naišla svugdje na visoki kulturni život, u kojem su dostojno zastupane i žene, a ugodno je se dojmilo i sve ono, što je vidjela i doživjela u Zagrebu i njegovoj okolici, Hrvatskom Primorju, Bosni i Dalmaciji. U zadnjem prošlogodišnjem broju »Živene« objavljen je duži osvrt na petnaestogodišnji književni rad Side Košutić, a uzet je iz interwiewa, što ga je napisao Hijacint Petris. U drugom ovogodišnjem broju nalazi se kraći osvrt na najnovija izdanja hrvatskih književnica Zdenke *Marković*, Side *Košutić*, Zlate *Kolarić-Kišur*, Erne *Krajač*, Eve *Tićak*, Mare *Schwel* i Zdenke *Jusić-Seunik*, a u istom je broju i osvert na trogodišnje izlaženje »Hrvatskog ženskog Lista« pod uredništvom Side Košutić.

J. Ž.

HENRIK VISNAPUU

Estonski pjesnik, rođen 1890. godine, pripada među glavne predstavnike suvremene estonske književnosti. Velik esteta, kulturni i profinjen pjesnik, koji polaže veliku važnost na formu pjesme. Kritika ga spominje uvijek uz prva imena estonske književnosti, uz Gustava *Suitsa*, Mariju *Under*, *Johannesa Sempera*, *Johannesa Barbarusa* i *Frideberta Tuglasa*. Nježna lirika, u kojoj pejzaž igra vidnu ulogu u *Visnapuu*-ovoj poeziji javlja se naizmjenice s refleksivnim, misaonim pjesmama. Posebno valja istaknuti njegove humane, duboko čovječanske stihove, kakve nalazimo, na pr. u pjesmi »Ne ubijte čovjeka«. Dobar je poznavalac europske književnosti, a među ostalim prijevodima, štampano mu je 13 pjesama u estonskoj antologiji na ruskom jeziku, koju je preveo pjesnik *Igor Severjanin*, a koju je izdala naklada *Vadin Bergman* u Tartu-u 1928. godine.

Na poeziju *Henrika Visnapuu*-a još ćemo se jednom prilikom opširnije osvrnuti. Pjesmu sam preveo s ruskog i esperanta, služeći se, uglavnom radi ritma, i izvornim tekstom u eston. jeziku, koji jedva da poznajem, a u kojem prva strofa »Zlatnožute pjesme« glasi:

»Kuldkollane on park, kuldkollane on süda.
Kaks sammu kuldsen kadumisen.
Kuldkollane on tee, kuldkollane od süda,
Kaks käijat kuldsen kadumisen«.

Jo-Vel

NAPOMENA O PISCU NOVELE »MALI TIRANIN«

Bugarski književnik *Damjan Kalfov* rođen je godine 1887. u selu *Bulgar-Kóju*, u jedrenskom vilajetu u Turskoj. Pučku i srednju školu svršio je u Jedrenu, a pravo u Sofiji. Živi u Sofiji. U književnosti se javio prvi put godine 1912., objavivši jedan feljton. Prvu knjigu pripovijedaka izdao je godine 1918. s naslovom »*Pod južnim nebom*«. Djelo je toliko uspjelo, da je godine 1921. doživjelo drugo izdanje. Dalje su se redale njegove zbirke novela: »*Supruzi*« (1921.), »*Indijski pijetao*« (1928.), »*Vaši znanci*« (1932.), i »*Druga mladost*«. *Kalfov* opisuje uglavnom suvremeni gradski život i u svoje pripovijetke unosi mnogo humora, čime je i postao popularan. Ima sigurno opažljivo oko, koje, doduše, ne proniče u krupne životne probleme, ali mu pomaže, da glatko i neuspiljeno ispričava ono, što zavređuje, da ostane zabilježeno kao dokument svoga vremena, osobito prizori iz života na sofijskoj periferiji. U tome je naročito uspio, po mišljenju bugarskih kritičara (na pr. *Jordana Badeva*), pripovijetkama, koje je objavio u zbirkama »*Indijski pijetao*« i »*Vaši znanci*«. Novela »*Mali tiranin*« uzeta je iz zbirke »*Indijski pijetao*«. *Kalfov* je do sada objavio i dvije komedije: »*Tigar*« (1930.) i »*Lovac Mekan-dov*« (1931.), koje su s uspjehom prikazivane u sofijskom narodnom kazalištu, a i u pokrajinskim bugarskim kazalištima.

J. Ž.

RAZLIČNE BILJESKE

60-GODIŠNJICA SMRTI FRANJE KREŽME.
Hrvatski guslački virtuoz *Franjo Krežma* rođen je godine 1860. u Osijeku od oca *Morava* i majke *Hrvatice*. Škole je učio u Zagrebu, gdje ga je u guslanju poučavao skladatelj *Đuro Eisenhut*. Kada je godine 1771. tajnik bečkog konzervatorija pohodio Zagreb, bio je upozoren na *Krežminu* darovitost i izradio mu je primitak na bečki konzervatorij zbog usavršavanja. Kao dječak i mladić priredio je *Krežma* s velikim uspjehom niz koncerata u mnogim evropskim gradovima (u Rimu ga je slušao i pohvalio sam *Verdi*), a koncertirao je i u Hrvatskoj. Od godine 1879. bio je koncertni meštar u Berlinu. Prilikom koncerta u Frankfurtu na Majni godine 1881. nahladio se i naglo umro 15. lipnja iste godine. Ostavio je nekoliko lirskih kompozicija. Godine 1884. prevežen je u domovinu.

30-GODIŠNJICA SMRTI KUHAČA. Muzikolog *Franjo Ks. Kuhač* rođen je 20. studenoga 1834. u Osijeku. Glazbene nauke polazio je na konzervatorijima u Budimpešti i Beču. Godine 1858. vratio se u Osijek i posvetio se sabiranju narodnoga glazbenoga blaga. Obišao je skoro cijeli Balkanski poluotok i zapisao oko pet tisuća napjeva, od kojih je neke izdao u četiri knjige s naslovom »*Južnoslavenske narodne popijevke*«. Godine 1879. preselio se u Zagreb i tu djelovao. Pisao je koncertne i operne kritike i bio učiteljem glazbe. Objavio je i nekoliko djela o glazbi: »*Osobine narodne glazbe, naročito hrvatske*«, »*Kajdopis u*